

Datum	Dnr	Hid
2018-10-31	2018/157	2018.2500

Handläggare
Jonas Rosenkvist
Direkttelefon
0411-57 71 13
E-postadress
jonas.rosenkvist@ystad.se

Regeringskansliet

Svar på remiss – Med tillit växer handlingsutrymmet (SOU 2018:47) och En lärande tillsyn (SOU 2018:48) Fi2018/02431

Ystads kommun har beretts tillfälle att yttra sig över Tillitsdelegationens huvudbetänkande Med tillit växer handlingsutrymmet - tillitsbaserad styrning och ledning av välfärdssektorn (SOU 2018:47) samt delbetänkandet En lärande tillsyn (SOU 2018:48).

Detta remissyttrande har beretts i kommunens förvaltningschefsgrupp med stöd av enhetschefen för kansli- och utvecklingsstaben vid Social Omsorg.

Ystads kommun är i grunden positiv till Tillitsdelegationens uppfattning att diskussionerna om styrning ska ta sin utgångspunkt i mötet mellan medborgare och medarbetare och instämmer i att kultur, värdegrund, ledarskap och medledarskap bör få en mer framskjuten roll samtidigt som den mer formella styrningen via ekonomi och mål- och resultatstyrning bör bli mindre detaljerad och mer möjliggörande. Detta har också beaktats i den av Ystads kommun nyligen antagna värdegrunden Bättre tillsammans med värdeorden Tillit, Mod, Delaktighet och Professionalitet och i de interna utbildningarna i utvecklande ledarskap. Sistnämnda ledarutbildning ger tillsammans med värdegrunden förutsättningar för ett sådant tillitsbaserat ledarskap som Tillitsdelegationen rekommenderar.

Likaså anser Ystads kommun att utgångspunkten att styrning måste genomsyras av ett helhetsperspektiv är av stor vikt. Tillitsdelegationen påpekar i detta sammanhang att myndigheter, landsting och kommuner inte kan optimera sina egna verksamheter utan att beakta hur det påverkar den sammantagna styrningen och den enskilda medborgaren. Mot bakgrund av den omfattande och breda verksamhet de svenska kommunerna bedriver är denna utgångspunkt i hög grad även tillämpbar mellan olika verksamhetsgrenar inom en kommun. I sammanhanget kan också beaktas Tillitsdelegationens bedömning att det oftast finns vinster med att integrera det som benämns som stödfunktionernas uppdrag och målbild med kärnuppdraget. En fråga som ofta är föremål för diskussioner.

En grundförutsättning för all verksamhetsutveckling och kvalitativ verksamhet där medborgarnas behov blir väl tillgodosedda är att de ekonomiska ramarna möjliggör grunderna i uppdraget som ställs på verksamheten. Den ekonomiska aspekten, liksom andra grundförutsättningar såsom kompetensförsörjning, har fått en undanskymd plats i Tillitsdelegationens arbete. Det blir något av "elefanten i rummet". Det går inte att på ett förtroendefullt sätt prata om utveckling av kommunal verksamhet och utan att samtidigt analysera hur det krympande ekonomiska utrymme som hela välfärdssektorn står inför påverkarmöjligheten att utveckla verksamheten.

Det är nödvändigt att automatisera och på olika sätt effektivisera verksamheterna - till en del kan rekommendationerna som Tillitsdelegationen framför bidra till detta. Men de flesta av rekommendationerna som ges till kommunerna såsom samverkan, analysarbete, forskningsnära samarbete, involvera medborgare etc. är kostnadsdrivande. Den välfärdsverksamheten har inte förutsättningar att växa i samma takt som brukarnas behov ökar utan måste snarare hitta lösningar för att hantera fler brukare med mindre resurser.

Utöver vad Tillitsdelegationen genom en omfattande dialog med forskare, medarbetare, chefer, politiker och medborgare har identifierat som problem som man menar skapar hinder för att mötet mellan medarbetaren och medborgaren ska bli så bra som möjligt menar Ystads kommun att det också är ett problem att det inom välfärdssektorn, och då inte minst inom vård och omsorg, ofta är en pressad verklighet med höga sjukskrivningstal och svårigheter att rekrytera vikarier. Det stressar medarbetare och chefer och ger en upplevelse av att inte hinna med, vilket försvårar möjligheten att arbeta med verksamhetsutveckling och kvalitetshöjning. Det går därför inte, som nämnts ovan, att väja för frågan om resursbrist. Det skapar inte tillit mellan kommunerna och staten om frågan om resurser inte får ta plats.

När det gäller Tillitsdelegationens förslag kring en tillitsbaserad styrning av och inom kommunsektorn har Ystads kommun inget att erinra.

Beträffande statsbidrag menar Ystads kommun att det inte nog kan betonas att en grundförutsättning för en tillitsfull statlig styrning av kommunerna är att regeringen ska ha som huvudprincip att använda sig av generella statsbidrag och att alla riktade statsbidrag ska föregås av en analys av hur de påverkar de berörda verksamheterna – inte minst när det riktade statsbidraget upphör.

Ystads kommun är positiv till förslaget att staten ska rikta forskningsfinansiering mot verksamhetsnära forskning inom hälso- och sjukvård, skola och omsorg. Däremot är förslaget om att kommunerna "med fördel" ska delta i finansieringen av en verksamhetsnära forskning inte realistiskt med tanke på att kommunernas välfärdssektor står inför stora ekonomiska utmaningar i och med bl.a. en åldrande befolkning.

Tillitsdelegationens förslag om en lärande tillsyn som ska bidra till utveckling är mycket positivt förslag. Ystads kommun har upplevt en tillsyn som varit fokuserad på huruvida kommunen har olika dokument och det ger ingenting. Det är av vikt att kunna granska samverkan mellan landsting och kommun ur ett brukarperspektiv och en mer kvalitetsinriktad granskning har bättre förutsättningar att kunna göra det. Det finns också anledning för staten att se över hur olika

Ystads kommun

Ledning & Utveckling

myndigheters tillsyn kan samordnas för att dels minska belastningen på kommunerna, dels undvika motsägelsefulla tillsynsbeslut som kan bli fallet om två olika myndigheter, t.ex. IVO och Arbetsmiljöverket granskar vård och omsorg. Förslagen om att ta bort vissa bestämmelser i skollagen och patientsäkerhetslagen tillstyrks i ett första steg och Ystads kommun har en förhoppning att lagstiftningen även i övrigt ses över och revideras när det gäller den statliga tillsynen.

Ystads kommun vill avslutningsvis framföra att det sätt Tillitsdelegationen har valt att utföra sitt uppdrag på har uppskattats. Mixen av vetenskaplig forskning och möten med förtroendevalda, chefer och medarbetare på arbetsplatser, konferenser och i andra sammanhang har i hög grad bidragit till en god slutprodukt i form av huvudbetänkande och delbetänkanden.

Jonas Rosenkvist
Kommundirektör